

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 27. januar 2025
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mic Hedengran Helander
Sagsnr.: 2025-00249
Dok.: 3572135

Besvarelse af spørgsmål nr. 412 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 412 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. januar 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 412 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Af REU alm. del - bilag 63, som er en henvendelse fra Anja Bihl-Nielsen til retsudvalget, fremgår det: ”Men demens er en neurologisk lidelse og ikke en psykiatrisk diagnose”, mens Retslægerådet i besvarelsen af REU alm. del – spørgsmål 253 skriver: ”Demens i svær grad anses lægefagligt som en sindssygdom i straffelovens forstand”. Er sundhedsministeren enig i Anja Bihl Niensens påstand om, at demens er en neurologisk lidelse og ikke en psykiatrisk diagnose? Hvis sundhedsministeren er enig, kan justitsministeren så forklare, hvorfor demens rubriceres som sindssygdom i straffeloven, herunder om der ikke bør finde en opdatering sted, som forholder sig til demens? Justitsministeren bedes dertil også redegøre for, hvem der bestemmer diagnoserne i straffeloven, og hvordan disse skal behandles i retssystemet, herunder hvornår den seneste opdatering i forhold til diagnoser er sket?”

Svar:

Det følger af straffelovens § 16, stk. 1, at personer, der på gerningstidspunktet var utilregnelige på grund af sindssygdom eller tilstande, der må ligestilles hermed, er straffri. Tilsvarende gælder for personer, der er mentalt retarderede i højere grad.

Bestemmelsen er senest ændret ved lov nr. 274 af 15. april 1997, hvor der blev foretaget en sproglig modernisering, idet betegnelsen ”åndssvaghed” blev erstattet med formuleringen ”mental retardering”.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at udtrykket ”sindssygdom” i straffelovens § 16 omfatter de tilstande, som efter dansk psykiatrisk terminologi sammenfattes under dette begreb. Herunder hører bl.a. tilstande som skizofreni, bipolar affektiv sindslidelse med psykotiske symptomer (tidligere manio-depressiv psykose) paranoide psykoser og organiske psykoser, herunder svær demens og psykose fremkaldt af indtagelse af rusmidler, jf. Straffelovrådets betænkning nr. 667/1972 om de strafferetlige særforanstaltninger, side 20.

For så vidt angår retssystemets behandling af demente gerningspersoner, som er omfattet af straffelovens § 16, kan der henvises til besvarelse af 17. december 2024 af spørgsmål nr. 249 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

For så vidt angår de dele af spørgsmålene, som vedrører Indenrigs- og Sundhedsministeriets ressort, henvises der til indenrigs- og sundhedsministeren.